

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5314/2544

ธนาคาร กสิกรไทย จำกัด (มหาชน โจทก์ เจ้าหนี้ โจทก์ ธนาคาร นครหลวงไทย จำกัด โจทก์ บริษัท ลักษณะขนส่ง และก่อสร้าง จำกัด จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 193/14, ป.พ.พ. มาตรา 193/15, ป.พ.พ. มาตรา 1001, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 94, ป.พ.พ. มาตรา 173

ย่อ / หลักกฎหมาย

มูลหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินมีอายุความ 3 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1001 การที่เจ้าหนี้ได้นำหนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลายก่อนที่ตั๋วสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับจะครบกำหนดอายุความ เป็นการฟ้องคดีเพื่อดังหลักฐานสิทธิเรียกร้อง ไม่ใช่เป็นเพียงเพื่อให้จัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ผู้ล้มละลายแต่อย่างเดียว ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 173(เดิม) แม้ต่อมาเจ้าหนี้ได้ถอนฟ้องคดีล้มละลายอันเป็นผลให้ไม่นับว่าเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตามมาตรา 174(เดิม) ก็ตาม แต่เมื่อพ้นกำหนดอายุความตามตั๋วสัญญาใช้เงินแล้ว ลูกหนี้ได้ทำสัญญารับสภาพหนี้ยอมรับผิดคดีใช้หนี้ต่อเจ้าหนี้ ถือได้ว่าลูกหนี้ได้ละเสียซึ่งอายุความที่ครบบริบูรณ์และเริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันรับสภาพหนี้ เมื่อเจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ก่อนครบกำหนดอายุความซึ่งมีกำหนดเวลา 3 ปี เจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ (จำเลย) ไว้เด็ดขาดเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2536 เจ้าหนี้ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ รวม 4 อันดับคือ อันดับที่ 1 หนี้ตามตั๋วสัญญาใช้เงินระหว่างวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2527 ถึงวันที่ 22 กรกฎาคม 2527 จำนวน 17 ฉบับ พร้อมดอกเบี้ยจำนวนเงิน 29,023,952.82 บาท อันดับที่ 2 มูลหนี้ภาระค้ำประกัน (เป็นตัวเงิน) ในต้นเงิน 1,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยจำนวนเงิน 2,263,301.41 บาท อันดับที่ 3 มูลหนี้ภาระค้ำประกัน (ไม่เป็นตัวเงิน) 7 ฉบับ พร้อมดอกเบี้ย จำนวนเงิน 4,036,308.50 บาท และอันดับที่ 4 มูลหนี้ตามสัญญาเบิกเงินเกินบัญชีพร้อมดอกเบี้ย จำนวนเงิน 20,686.84 บาท เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 35,344,249.57 บาท จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดตรวจคำขอรับชำระหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 104 แล้ว ไม่มีผู้ใดโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้รายนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วเห็นว่า มูลหนี้อันดับที่ 1 เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ในวันที่ 6 ธันวาคม 2536 เป็นการยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายหลังจากมูลหนี้ขาดอายุความแล้ว ต้องห้ามมิให้ขอรับชำระหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 94(1) ส่วนมูลหนี้อันดับที่ 2 และอันดับที่ 4 เห็นควรให้ได้รับชำระหนี้รวมเป็นเงิน 2,447,171.71 บาทจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา 130(8) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 โดยมีเงื่อนไขว่า หากเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้จากนางสมทรง โสรรัตน์ และพันตำรวจโทลักษณะพิจิตร โสรรัตน์ ลูกหนี้ร่วมแล้วเพียงใด ให้สิทธิที่จะได้รับชำระหนี้ในคดีนี้ลดลงมาเพียงนั้น ส่วนที่ขอเกินมาให้ยกเสีย ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ตามรายงานความเห็นของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษาแก้เป็นว่า อนุญาตให้เจ้าหนี้

รับชำระหนี้ในมูลหนี้อันดับที่ 1 ได้ เป็นเงินจำนวน 29,023,952.82 บาท ตามที่ขอเมื่อรวมกับ มูลหนี้อันดับที่ 2 และอันดับที่ 4 ตามคำสั่งอนุญาตของศาลชั้นต้นอีก 2,447,171.71 บาท จึงรวม เป็นเงินทั้งสิ้นที่เจ้าหนี้ได้รับจำนวน 31,471,124.53 บาท จากกองทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา 130(8)แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 โดยมีเงื่อนไขว่า หากเจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้จาก นางสมทรง โสรีต และพันตำรวจโทลักษณะพิจิตร โสรีตลูกหนี้รวมแล้วเพียงใด ให้สิทธิที่จะได้รับ ชำระหนี้ในคดีนี้ลดลงมาเพียงนั้น นอกจากนี้ที่แก้คงให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายวินิจฉัยว่า "...เมื่อตัวสัญญาใช้เงินแต่ละ ฉบับครบกำหนด ลูกหนี้เพิกเฉยไม่ชำระหนี้ ต่อมาวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2530 เจ้าหนี้จึงได้ฟ้องลูกหนี้ ในมูลหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวเป็นคดีล้มละลายต่อศาลแพ่ง คดีหมายเลขดำที่ ล.61/2530 ในระหว่างพิจารณาคดีล้มละลายเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2533 ลูกหนี้ทำหนังสือรับสภาพหนี้ตาม ตัวสัญญาใช้เงินให้แก่เจ้าหนี้ เจ้าหนี้จึงได้ถอนฟ้องคดีล้มละลายเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2533 ปัญหา ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า เจ้าหนี้นำหนี้ดังกล่าวมาขอรับชำระหนี้ได้ หรือไม่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ฎีกาว่า การที่เจ้าหนี้ถอนฟ้องคดีล้มละลายย่อมเป็นการลบล้างผล แห่งการยื่นฟ้องให้ถือว่าอายุความไม่เคยสะดุดหยุดลงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/17 วรรคแรก และลูกหนี้ทำหนังสือรับสภาพหนี้เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2533 เป็น ระยะเวลาภายหลังจากที่หนี้ขาดอายุความแล้วและเป็นการรับสภาพความรับผิดชอบตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/35 มีกำหนดอายุความ 2 ปี เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับ ชำระหนี้เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2536 จึงเป็นเวลาภายหลังจากที่หนี้ขาดอายุความแล้ว เห็นว่า มูลหนี้ ตามตัวสัญญาใช้เงินมีกำหนดอายุความ 3 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1001 เจ้าหนี้ได้นำหนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลายก่อนที่ตัวสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับ จะครบกำหนดอายุความ เป็นการฟ้องคดีเพื่อตั้งหลักฐานสิทธิเรียกร้องไม่ใช่เป็นเพียงการฟ้องคดี เพื่อให้อำนาจการทรัพย์สินของลูกหนี้ผู้ล้มละลายแต่อย่างเดียว จึงมีผลให้อายุความสะดุดหยุดลงตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 173(เดิม) แม้ต่อมาเจ้าหนี้ได้ถอนฟ้องคดีล้มละลาย ดังกล่าวอันเป็นผลให้ไม่นับว่าเป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงตามมาตรา 174(เดิม) ก็ตาม แต่ เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2533 ซึ่งกำหนดอายุความตามตัวสัญญาใช้เงินได้ล่วงพ้นไปแล้ว ลูกหนี้ได้ ทำสัญญารับสภาพหนี้ยินยอมรับผิดชอบใช้หนี้ตามตัวสัญญาใช้เงินและหนี้อื่น ๆ ต่อเจ้าหนี้ ถือได้ว่า ลูกหนี้ได้ละเสียซึ่งอายุความที่ครบบริบูรณ์แล้ว และเริ่มนับอายุความใหม่ต่อไปตั้งแต่วันรับสภาพ หนี้ เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้รายนี้เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2536 จึงไม่ขาดอายุความซึ่งมีกำหนด เวลา 3 ปี เจ้าหนี้ย่อมมีสิทธิยื่นคำขอรับชำระหนี้ในมูลหนี้รายนี้ได้ ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 7 พิพากษา อนุญาตให้เจ้าหนี้รับชำระหนี้ในมูลหนี้รายนี้นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

วัฒนชัย โชติชูตระกูล · พิชัย เตโชพิทยาอุล · พีรพล จันทรสว่าง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/5314/2544>